

Gender vyhodíte dveřmi, vrátí se oknem

**JITKA
CHALÁNKOVÁ**
senátorka, členka
klubu ODS a TOP 09

Ještě v březnu 2018 se premiér Andrej Babiš veřejně chlubil, že díky ratifikaci Istanbulské úmluvylepší ochranu žen před násilím. Dnes už je téměř jisté, že v legislativní stopě této vlády bude sporná a právem kritizovaná úmluva chybět. Zaplaťpánbůh, chce se mi říci.

Ne snad že by nebylo správné bojovat za lepší ochranu týraných žen. Poměrně důkladná debata o věcném obsahu Istanbulské úmluvy ale ukázala, že její přínos bude v praxi nulový a k lepšímu potírání domácího násilí nepovede. Neúměrný tlak na její přijetí je především projevem snahy zajistit do bu-

doučna příjmy pro některé politicky uvědomělé nevládní organizace.

To potvrdila i odpověď samotného premiéra na dopis, kterým jsem se na něj během loňského podzimu obrátila. Zajímalo mne jediné – jaké konkrétní dopady bude mít úmluva (nadmárodní!) na život a právo v České republice, kde vláda vidí případné věcné rozpory s naším právem a které zákony bychom měli v důsledku přijetí úmluvy změnit. Odpůrci genderové ideologie se snaží seriózně debatovat – za což jsou obvykle potrestáni mediálním lynčem. Tedy se ptáme. Genderoví aktivisté by měli sami umět obhájit, co vlastně prosazují a s jakými dopady. Upřímně mě zajímalo také to, co si v prostředí českého práva vůbec pod pojmem „gender“ představit – české právo zná jen pojmy muž a žena a nerada bych se dočkala například toho, že s odvoláním na úmluvu se začne úřed-

ně potírat třeba běžná zdvořilost mužů vůči ženám.

Podle vládních úředníků se ale v případě nepřijetí úmluvy nestane skoro nic. Česká republika nebude muset připravit každoročně generálnímu tajemníkovi Rady Evropy tzv. státní zprávu o plnění Istanbulské úmluvy. Neziskovky působící v oblasti potírání domácího násilí nebudou mít v takovém případě možnost tyto zprávy připomínkovat a expertní orgán Rady Evropy nazvaný GREVIO nezíská možnost každoročně Českou republiku známkovat prostřednictvím svých tzv. evaluačních zpráv.

Nezbytnost bez vlivu

Předseda vlády mi explicitně potvrdil, že Istanbulská úmluva neklade vůbec žádné požadavky na změnu českého práva. Je to zvláštní, uvážíme-li, že vláda současně vydává ratifikaci Istanbul-

ské úmluvy za naprostou nezbytnost, bez které se Česká republika ocitne mimo slušnou společnost.

Tímto by se dala snaha naroubovat do českého práva „gender“ pokoutně přes Istanbulskou úmluvu považovat za vyřízenou. K ratifikaci chybí zjevně věcný důvod. Jenže chyba lávky. Jen před několika dny vláda v tichosti prodávávala Úmluvu Mezinárodní organizace práce, která chce odstranit tzv. genderově podmíněné násilí a obtěžování pro změnu na pracovišti. S ratifikací této úmluvy se zatím nespěchá, je svým charakterem jiná než úmluva Istanbulská. Ministryně práce a sociálních věcí ale odešla z vlády s úkolem nachystat do roku 2023 novely, které zajistí, aby bylo české právo s úmluvou v souladu. Co přesně to bude například pro zaměstnavatele znamenat, opravdu netuším. Ale budu se ptát. Zaujalo mne zde několik věcí.

V původním znění Úmluvy Mezinárodní organizace práce bylo psáno, že je třeba odstranit diskriminaci zaměstnanců v zaměstnání (dokonce i při cestě do práce a z práce v šatnách, v jídelnách a podobně) z důvodu pohlaví. A nyní doplněno: nejen z důvodu pohlaví, ale i z důvodu přihlášení se ke genderové identitě. A zde pořád nemáme z vlády odpověď, co to vlastně ten gender je a jak to okolí zaměstnance pozná.

Od vlády je také třeba žádat, aby se sjednávání podobných ustanovení na mezinárodní scéně vyvarovala anebo do nich alespoň prosadila možnost výhradou odmítnout používání pojmu gender namísto pojmů muži a ženy. Zdá se totiž, že když gender vyhodíte dveřmi, oknem se vrátí. A pokud se nic nezmění, jednou na nás vybafne i ze smlouvy o Antarktidě nebo těžbě z mořského dna.